

Літвінчук І. С.

Національний університет «Одеська юридична академія»

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: АЛГОРИТМИ ПРОТИДІЇ

Запропоноване дослідження присвячене вивченню поняття дезінформація, оскільки інформація це глобальний ресурс сьогодення, за допомогою якого збільшується ефективність керування в усіх сферах життя від політичного, соціального, економічного, технологічного до безпеки. З постійно зростаючою «інтернетизацією» та «інформатизацією» суспільства, стрімким розвитком і масовим використанням не тільки технологій, але й різноманітних інформаційних і комунікаційних систем, засобів і інструментів, а також пов'язаної з цим динамічної появи нових медіа, нових спектрів з'явилися варіанти пошуку, отримання, створення та поширення інформації. Водночас, з'явився новий, відносно широкий спектр можливостей, такий як сучасні технології, інструмент чи засіб масової інформації, для неправомірного використання та поширення через них оманливої, неправдивої інформації з метою впливу на дії людей і зміни або політичні, або економічні та ін. Таким чином, зловживання сучасними технологіями, засобами медіа та поширення такої інформації становить дуже небезпечну загрозу, яка може бути частиною гібридних загроз, відповідно, частиною гібридної війни.

У статті звернено увагу на проблему поширення дезінформації в соціальних мережах та надання порад щодо того, як впізнати та запобігти поширенню шкідливої інформації. За останні кілька років, соціальні мережі стали одним з найбільш поширених джерел інформації для людей з усього світу. Проте, на жаль, багато з цієї інформації є неперевіреною та може бути шкідливою для людей.

Стаття містить корисні поради, які можуть допомогти людям впізнати дезінформацію в соціальних мережах. Це може стати в нагоді кожному хто бажає бути більш обачним і перевіряє інформацію яку отримує в інтернеті. Активна боротьба з дезінформацією є важливою, оскільки всі мають право на правдиву та достовірну інформацію. І стаття є одним із засобів, що можуть допомогти досягнути цієї мети, ділитися правдивою інформацією з друзями та родичами, і змінити сприйняття людей щодо інформації, яку вони бачать в мережі.

З'ясовано, що дезінформація – це проблема, яка може мати негативний вплив на наше життя, але ми можемо боротися з нею, використовуючи наше критичне мислення та спільні зусилля. Будьмо обережні та відповідальні у поширенні інформації в соціальних мережах, та підтримаймо протидію дезінформації разом.

Ключові слова: дезінформація, фейкові новини, пропаганда, інформація, соціальні мережі.

Постановка проблеми: Кожен день ми отримуємо безліч інформації через соціальні мережі: новини, фотографії, відео, статуси і т.д. Проте, часто ця інформація може бути дезінформацією, тобто неправдивою інформацією, яка має на меті змінити думки та переконання користувачів. Проблема дезінформації в соціальних мережах є актуальною та важливою, оскільки вона може впливати на різні сфери нашого життя, такі як політика, економіка, наука, медицина і т.д.

Одна з найбільших проблем, пов'язаних з дезінформацією в соціальних мережах, полягає у тому, що вона швидко поширюється та може досягати широкої аудиторії. Це стає можливим завдяки алгоритмам соціальних мереж, які визначають, яка інформація відображається у стрічці новин

користувачів. Оскільки ці алгоритми часто базуються на популярності контенту та інших факторах, таких як коментарі та лайки, то дезінформаційний контент може виявитися більш «цікавим» для алгоритмів, ніж достовірна інформація.

Крім того дезінформація може бути використана з метою маніпулювання думками та переконаннями користувачів. Це може стати серйозною проблемою в політичних кампаніях, коли неправдива інформація може вплинути на вибір виборців та результати виборів. Також, дезінформаційна інформація може мати серйозні наслідки в різних галузях, наприклад, в медицині чи науці, де неправильна інформація може призвести до небезпечних результатів і навіть загрожувати життю людей. Наприклад, неправильна інформація

ція про вакцини може призвести до того, що люди не будуть вакцинуватися проти захворювань, що може призвести до поширення хвороб та смертей.

Протидія дезінформації в соціальних мережах – це складний процес, що вимагає спільних зусиль користувачів, соціальних мереж та держави. Користувачі повинні бути свідомі того, що інформація, яку вони отримують в соціальних мережах, може бути дезінформацією, тому вони повинні перевіряти джерело інформації та шукати додаткові докази перед тим, як відправляти її далі.

Соціальні мережі також мають відповідальність у протидії дезінформації. Вони можуть впроваджувати різні стратегії, такі як алгоритми, що виявляють та прибирають дезінформаційний контент, або маркерування контенту, який містить спростування дезінформації. Також, важливо, щоб держава створювала законодавчі акти, які б визначали відповідальність за поширення дезінформації в соціальних мережах.

Постановка завдання. Проблема дезінформації в соціальних мережах є дуже актуальною та важливою. Вона може впливати на різні сфери життя та мати серйозні наслідки. Протидія дезінформації вимагає спільних зусиль користувачів, соціальних мереж та держави. Лише разом ми можемо створити безпечне та достовірне інформаційне середовище, яке не надасть простору дезінформації. Необхідно вчитися критично мислити та перевіряти джерела інформації, а також вимагати від соціальних мереж і держави заходів у боротьбі з дезінформацією. Тільки так ми зможемо зменшити вплив дезінформації на наше життя та зберегти своє здоров'я та безпеку.

Використання відповідних методів якісного теоретичного міждисциплінарного наукового дослідження (особливо аналітико – синтетичні методи, якісний, змістовий і порівняльний аналіз, методи теоретичного узагальнення знань, а також методи документознавства та інші методи дослідження), полягає в тому, щоб зробити внесок у наукову та професійну дискусію щодо питань поширення дезінформації, як інструменту ведення гібридної війни та гібридних загроз, а також ролі, яку відіграють соціальні мережі.

Із розвитком технологій у сфері масової комунікації Україна і світ постають перед новими викликами. Одним із найскладніших і найпідступніших є дезінформація.

Поставлена мета передбачає виконання таких завдань: вивчити теоретичні аспекти досліджуваного питання, а саме: що таке дезінформація, фейк, з якою метою його поширюють; дослідити

медіа-простір, проаналізувати приклади дезінформації у ЗМІ; знайти шляхи протидії дезінформації.

Предметом дослідження є неправдиві новини, об'єктом дослідження – засоби масової інформації, які ці новини публікують.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Г. Тард, Г. Лебон, Е. Фром, К. Юнг, У. Макдаугол, Ш. Сігеле та інші. Натомість А. Чернова, Б. Грушин, В. Лисенко, Г. Ділігенський, Г. Почепцов, Г. Ортега-і-Гассет, Д. Ольшанський, Е. Фром, І. Панарин, М. Лібікі, М. Маклюен, С. Карамурза, С. Московічі, С. Сьомін, П. Лайнбарджер, М. Сенченко, Я. Варивода та інші досліджували вплив на масову свідомість людей крізь призму інформаційних війн. В Україні проблемами інформаційної війни активно почали займатися з 2013 року. Найактивніше у цій сфері працює Г. Почепцов. У його праці “Сучасні інформаційні війни” не лише висвітлено суть та походження інформаційної війни, а й детально досліджено зміни в інформаційному просторі в процесі інформаційного протистояння [8]. Щодо конкретно фейкової інформації у ЗМІ, то наукових досліджень цієї теми практично немає.

Дезінформація є невід'ємною частиною гібридних загроз, оскільки метою їх використання в гібридній війні є дія на противника з метою послаблення, дезорієнтації, дестабілізації, дезорганізації його політичних структур, функціонування державних і недержавних органів, їх безпека, оборона, економіка, здатність реагувати на загрози, впливати на громадську думку і моральність населення. У тісному зв'язку з поняттям дезінформації необхідно ближче розглянути інші поняття, такі як неправдиві новини, фейки та пропаганда. У публічній дискусії ці терміни досить часто плутають або використовують як синоніми.

Фейк – це різновид дезінформації, навмисне подання неправдивої інформації. Фейк можна сприймати як жарт навмисне перекручування фактів, щоб викликати позитивні емоції. Однак все частіше фейк перетворюється на справжню дезінформацію, яка вводить в оману [5].

Тема фейку в новинах досі жива та актуальна. Її актуальність сьогодні, в умовах інформаційної війни з Росією, є безперечною, адже фейкові новини, спрямовані на дестабілізацію ситуації в нашій країні, російські ЗМІ продукують мало не щодня [5].

Пропаганду можна охарактеризувати як поширення релігійних, філософських, політичних або інших поглядів шляхом донесення до народних

мас різних аргументів, правдивих чи ні фактів, чуток або відвертої брехні з метою маніпуляції громадською свідомістю [10].

Термін «дезінформація» охоплює обидві групи неправдивих повідомлень, будь то поширення пропаганди чи неправдиві повідомлення, фейки, опубліковані з метою привернути увагу читачів і таким чином збільшити прибуток від продажу реклами.

Поняття дезінформація привертає увагу науковців, так наприклад, у літературі під дезінформацією часто розуміють «хибне повідомлення, свідомо перекручене й поширюване під виглядом достовірної інформації з метою введення в оману громадськості чи політичних конкурентів, спонукання їх до очікуваних дій; свідомо помилкова, неправильна, неправдива інформація; система прийомів, засобів, технологій, використання яких спрямоване на введення в оману, маніпулювання свідомістю, послаблення позицій конкурентів, опонентів, приховування прорахунків та помилок» [12, с. 77].

Більш широко дезінформація визначається як «публічне поширення неправдивої інформації, що не була перевірена або в результаті перевірки виявилася неправдивою та має або може мати негативні наслідки для реалізації конституційних прав громадян та/або загрожувати національній безпеці» [8, с. 18].

Наприклад, Фетцер зазначав, що дезінформація передбачає поширення неповної, неточної або іншим чином оманливої інформації з метою свідомого обману щодо правди [15].

В. Шлапаченко визначав дезінформацію як спосіб інформаційно-психологічного впливу, відзначаючи, що об'єктом такого впливу є особа або група осіб, які уповноважені приймати рішення, засобом – модифікована інформація, а метою – формування хибного уявлення про події, факти, явища, та як наслідок, завдяки цьому спонукання її (їх) до прийняття певних рішень, вигідних суб'єкту впливу [14].

М. Кіца характеризувала дезінформацію як спосіб психологічного впливу, який полягає в поданні об'єкту інформації, що вводить в оману та створює викривлену реальність, але при цьому не відзначала ні спеціальних вимог до об'єкту впливу, ні прийняття ним бажаного рішення – як кінцевої мети та результату дезінформації [11].

Деякі вчені трактують дезінформацію як помилкову інформацію, яка поширюється з метою завдати шкоди особі, яка її споживає. Тобто під час дезінформації замість правильної інформації

особі навмисно передаються неточні та неправдиві дані та на відміну від усіх попередніх визначень, метою дезінформації визначається не введення в оману, а завдання шкоди об'єкту впливу.

Виклад основного матеріалу. Дезінформація – це поширення неправдивої, маніпулятивної або викривленої інформації з метою впливу на погляди чи дії людей. У соціальних мережах дезінформація може поширюватися швидше і ефективніше, ніж в інших медіа, тому важливо бути обережним та розпізнавати ознаки дезінформації. Ознаки дезінформації можуть бути досить складні для виявлення, але деякі з них можуть слугувати підказкою для розпізнавання неправдивої інформації.

Нижче наведено кілька ознак, на які варто звернути увагу:

- Непереверені джерела: якщо інформація не має зазначеного джерела або джерело не можна перевірити, це може бути ознакою дезінформації;

- Емоційне забарвлення: якщо інформація намагається викликати сильні емоції, такі як гнів, страх або обурення, це може бути спрямовано на маніпулювання;

- Неточна або викривлена інформація: якщо інформація суперечить фактам, які вам відомі, або містить невірну інтерпретацію фактів, це може бути ознакою дезінформації;

- Надмірна спрощеність: якщо інформація занадто проста та однозначна, це може бути ознакою того, що це замовна інформація або маніпуляція;

- Безглузді твердження: якщо інформація містить безглузді твердження, такі як загальні максими або твердження, які суперечать здоровому глузду, це може бути ознакою дезінформації.

Усі ці ознаки можуть вказувати на те, що ви стикаєтесь з дезінформацією в соціальних мережах [16].

Соціальні мережі створили новий простір, у якому люди формують думку про те, що відбувається навколо них, про різні події, особистості, процеси, політику тощо. Це простір, у якому відносно легко надавати людям різноманітні спотворену, сфабриковану, неправдиву інформацію або інформацію, вирвану з контексту, і таким чином впливати на них у бажаному напрямку. Поширення дезінформації вважається гібридною загрозою безпеці, головним чином тому, що воно підриває довіру громадян до демократичних інститутів і процесів і поширює ненависницьку ідеологію.

Одним з прикладів держави, яка широко використовує дезінформацію у своїх політичних

цілях, є Росія. У 2020 році Росія була звинувачена у поширенні дезінформації щодо COVID-19, що могло стати перешкодою у боротьбі з пандемією.

Також відомі приклади дезінформації Росією під час конфлікту на сході України та анексії Криму. Російські ЗМІ використовували фальсифіковану інформацію, щоб викликати недовіру до української влади, створювали змішані повідомлення та інші форми дезінформації.

У 2022 році російські ЗМІ та пропагандисти використовували соціальні мережі для розповсюдження хибної інформації щодо війни в Україні, зокрема щодо збройних сил України та їх дій на передовій.

У такий спосіб Росія використовує дезінформацію як інструмент впливу на світову політику, а також для досягнення своїх геополітичних цілей.

Застосування Росією технологій гібридної війни проти України перетворило інформаційну сферу на ключову арену протиборства. Саме проти України Росія використовує найновіші інформаційні технології впливу на свідомість громадян, спрямовані на розпалювання національної і релігійної ворожнечі, пропаганду агресивної війни, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом або порушення суверенітету і територіальної цілісності України. Застосування Росією технологій гібридної війни проти України перетворило інформаційну сферу на ключову арену протиборства. Саме проти України Росія використовує найновіші інформаційні технології впливу на свідомість громадян, спрямовані на розпалювання національної і релігійної ворожнечі, пропаганду агресивної війни, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом або порушення суверенітету і територіальної цілісності України [6].

Крім того, дезінформація підриває довіру до традиційних інформаційних каналів. Сьогодні дуже легко створити сайт, який виглядає як серйозний сервер новин, але його справжньою метою є поширення дезінформації або з метою реклами, або з політичних, ідеологічних чи релігійних причин. Такі сайти часто поширюють різноманітні теорії змови та не дотримуються принципів серйозної журналістики. Представляючи себе медіа, які заслуговують на довіру, вони підривають довіру людей до класичних серйозних новин.

Щоб боротися з дезінформацією потрібен комплексний підхід, який в першу чергу має включати участь держави в цьому протистоянні.

Для боротьби з дезінформацією держава створила відповідні інституції. А саме Центр протидії дезінформації.

Центр протидії дезінформації – орган Ради національної безпеки і оборони України, створений відповідно до рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 березня 2021 р. «Про створення Центру протидії дезінформації» та введений в дію Указом Президента України від 19 березня 2021 р. № 106 [1].

Центр забезпечує здійснення заходів щодо протидії поточним і прогнозованим загрозам національній безпеці та національним інтересам України в інформаційній сфері, забезпечення інформаційної безпеки України, виявлення та протидії дезінформації, ефективної протидії пропаганді, деструктивним інформаційним впливам і кампаніям, запобігання спробам маніпулювання громадською думкою [13].

Робота Центру протидії дезінформації охоплює такі сфери, як воєнний напрям, боротьбу зі злочинністю та корупцією, зовнішню та внутрішню політику, економіку, інфраструктуру, екологію, охорону здоров'я, соціальну сферу та науково-технологічний напрям. Але основна увага зосереджена на протидії поширенню неправдивої інформації в інтернеті та фейків у медіа. Центр не має каральних функцій за дезінформацію і не зможе застосовувати санкції, але може вносити подання до РНБО щодо певних порушень.

Наступний не меш головний чинник – рівень обізнаності населення, який варто підіймати, підвищувати рівень освіти з медіа грамотності.

Що стосується пересічних громадян то тут варто перш за все надавати перевагу якісним ЗМІ, а не соцмережам; перевіряйте джерела інформації і звертайте увагу на джерела, які використовуються в новинах; будьте критичними до інформації, яку ви отримуєте в соціальних мережах, та звертайте увагу на деталі; не реагуйте на емоційне повідомлення, так як дев'яносто п'ять відсотків, це є дезінформацією; застосовуйте здоровий глузд при прийнятті рішень на основі інформації; споживайте не швидкі новини, а повільні (аналітику, лонгриди) які дозволяють краще розібратися в тому, що відбувається.

Дезінформація в соціальних мережах є серйозною проблемою, яка може впливати на наші погляди та дії. Розпізнавання ознак дезінформації та використання критичного мислення можуть допомогти уникнути підводних каменів в інформаційному просторі.

Висновки. Соціальні мережі є однією з комунікаційних та інформаційних платформ, що найбільш динамічно розвиваються. Протягом кількох років вони зазнали багато значних змін. З невели-

ких розрізнених місцевих веб – сайтів вони перетворилися на консолідовані компанії з глобальним охопленням і впливом. Соціальні мережі також стали частиною стрибка у світ мобільних технологій, які мають величезний вплив на поведінку людей, зокрема на моделі використання соціальних мереж. З часом мотивація користувачів брати участь у дискусіях у соціальних мережах також змінилася. Початкову, суто «соціальну» мотивацію поступово замінили інші мотиви, наприклад пошук інформації, надання якої значно наблизило соціальні платформи до традиційних ЗМІ. У цьому інформаційному середовищі поступово відбуваються кардинальні зміни, які можна назвати озброєнням соціальних мереж, що означає перетворення соціальних мереж на поле бою, в якому відбуваються ворожі гібридні дії щодо цільової аудиторії в сірій зоні між миром і війною. Завдяки своїм винятковим характеристикам, таким як глобальне охоплення, висока доступність, низька вартість, величезний обсяг і швидкість обміну інформацією, а також певною мірою анонімність користувачів, соціальні мережі є привабливими для кількох акторів з ворожими цілями. Парадоксально, але те, що було великою перевагою, стало видимою слабкістю. Платформи, які народилися «соціальними», стали місцем для великої кількості активностей, які мають явно анти-соціальний характер. Вважаю, що виправдано називати соціальні мережі полем битви, в якому точиться гостра боротьба за серця та уми людей. Це поле битви, де можна спостерігати різні вій-

ськові та невійськові стратегії та тактики та використання таких інструментів, як дезінформація, пропаганда, неправдиві повідомлення, теорії змови, погрози супротивникам, мобілізація прихильників, координація дій та діяльності тощо. Важливу роль тут відіграє динамічний розвиток технологій, який робить усі ці дії простішими та ефективнішими. Роботи та різні програми значною мірою допомагають або навіть замінюють людей, а контент (новини, інформація) стає все більш привабливим завдяки розвитку мультимедіа. У цьому контексті виникає питання, що може зробити демократичний світ, які заходи він може вжити для ефективної та дієвої боротьби з ворожою діяльністю в соціальних мережах та гібридними загрозами загалом, оскільки супротивники не дотримуються однакових правових норм та етичних принципів, як демократичні суспільства і не поділяють демократичні цінності. Крім того, у той час як супротивники є хитрими, швидкими, гнучкими та гнучкими, враховуючи специфіку їхніх організацій та установ, демократичні країни та інституції зобов'язані дотримуватися певних процедур із тривалими процесами прийняття рішень. Тому соціальні мережі, як виявилось, є дуже потужним і ефективним інструментом масового маніпулювання населенням. Нинішнє їх масове використання сприяє поширенню дезінформації серед державних і недержавних суб'єктів як ніколи раніше. Тому дуже важливо не тільки продовжувати дослідження в цій галузі, але ще більше їх поглибити.

Список літератури:

1. Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11.03.2021 року «Про створення Центру протидії дезінформації». Поточна редакція 19.03.2021. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106/2021> (дата звернення: 18.10.2022).
2. Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.10.2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки». Поточна редакція 28.12.2021. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021> (дата звернення: 15.10.2022).
3. Офіційний сайт Центру протидії дезінформації. URL: <https://cpd.gov.ua/> (дата звернення: 25.10.2022).
4. Офіційна сторінка Центру протидії дезінформації у соціальній мережі «Інстаграм». URL: <https://instagram.com/cpd.gov.ua> (дата звернення: 13.09.2022).
5. Дубова Д. В. Фейки, пропаганда, дезінформація та виборчий процес: як нам захистити демократичні практики? Київ: ТОВ «Видавництво Сталь», 2019. 254 с.
6. Карпенко В. Інформаційний простір як чинник національної безпеки: науковий громадсько-політичний культурно-мистецький релігійнофілософський педагогічний журнал. Українознавство, 2005. № 3. 182–192 с.
7. Політологія: сучасні терміни і поняття. Короткий навчальний словник-довідник для студентів ВНЗ I–IV рівнів акредитації. 4-те видання: виправлене і доповнене (2015) / укладач В. М. Піча, наук. редакція Л. Д. Климанської, Я. Б. Турчин, Н. М. Хоми. Львів : Новий Світ – 2000.
8. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. Київ: Києво-Могилянська акад., 2015. 498 с.
9. Почепцов Г. (Дез)інформація. Детектор Медіа. 2019. 248 с.
10. Пропаганда – що таке та хто такі пропагандисти. <https://termin.in.ua/propahanda/>

11. Кіца М. Особливості та методи виявлення фейкової інформації в українських ЗМІ. Національний університет «Львівська політехніка». 2017. С. 30–35.

12. Фейки як інструмент впливу на вибори: аналітична доповідь / Дубов Д. В., Корецька І. О., Баровська А. В. та ін. (2020) Київ: Національний інститут стратегічних досліджень: центр безпекових досліджень. Школа політичної аналітики НАУКМА.

13. РНБО створила Центр протидії дезінформації. *Офіційний вебсайт Укрінформ*. 11.03.2021. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3206454rnb0-stvorila-centr-protidii-dezinformacii.html> (дата звернення: 21.10.2022).

14. Шлапаченко В.М. Дезінформація як спосіб інформаційно-психологічного впливу. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2013. № 2(12). С. 78–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/iblsd_2013_2_15 (дата звернення: 15.04.2022).

15. James H. Fetzer. Information: Does it Have To Be True? *Minds and Machines*. 2004. 14(2), P. 223–229. URL: file:///C:/Users/%D0%9A%D1%81%D1%8E%D1%88%D0%B0/Downloads/Information_Does_it_Have_To_Be_True.pdf (дата звернення: 15.04.2022).

16. Як розпізнати фейкову новину в соцмережах – рекомендації The Huffington Post. *Media Sapiens*. 2016. 23.11. URL: <http://osvita.mediasapiens.ua/> (дата звернення 15.03.2019).

Litvinchuk I. S. DISINFORMATION IN SOCIAL NETWORKS: COUNTERMEASURE ALGORITHMS

The proposed study is devoted to the study of the concept of disinformation, since information today is a global resource that increases the effectiveness of management in all spheres of life: from political, social, economic, technological to security. In the conditions of constantly growing “internetization” and “informatization” of society, rapid development and mass use of not only technologies, but also various information and communication systems, means and tools, as well as the related dynamic emergence of new media, new spectrums of options for searching, receiving, creating and distributing information appeared. At the same time, a new, relatively wide range of opportunities has emerged, such as modern technologies, tools or mass media, for the misuse and dissemination of misleading, false information through them in order to influence people’s actions and change. political, economic, etc. Thus, the abuse of modern technologies, media and the dissemination of such information is a very dangerous threat that can be part of hybrid threats, respectively, part of hybrid war.

The article focuses on the problem of disinformation spreading on social networks and provides advice on how to recognize and prevent the spread of harmful information. Over the past few years, social networks have become one of the most common sources of information for people around the world. However, unfortunately, much of this information is unverified and can be harmful to people.

The article contains useful tips that can help people identify misinformation on social media. This can be useful for anyone who wants to be more careful and checks the information they receive on the Internet. Actively combating disinformation is important because everyone has the right to truthful and reliable information. And the article is one of the means that can help achieve this goal, share the true information with friends and relatives, and change the perception of people about the information they see on the net.

It turns out that misinformation is a problem that can have a negative impact on our lives, but we can fight it by using our critical thinking and collective efforts. Let’s be careful and responsible in spreading information on social networks, and let’s support countering disinformation together.

Key words: *misinformation, fake news, propaganda, information, social networks.*